

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 4639
Konu : Soru Önergesi

.12/2012
20 Aralık 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.11.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-93793 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/12154, 7/12155, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/12156, Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/12157 ve Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL'e ait 7/12158 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/12154 (3 sayfa)
- 2-Görüş 7/12155 (4 sayfa)
- 3-Görüş 7/12156 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/12157 (1 sayfa)
- 5-Görüş 7/12158 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Esas No

:7/12155

Türkiye'de canlı hayvan sayısında son yıllarda ciddi düşüş görülmektedir. Büyükbaş hayvan sayısı 1990'larda 13 milyonken bugün 11,4 milyona, küçükbaş hayvan sayısı ise 40 milyondan 25 milyona gerilemiştir. 2010 yılında Cumhuriyet tarihinde ilk kez kurbanlık ithal eden Türkiye, yine bir ilke imza atarak ot ve saman ithalatı da gerçekleştirmiştir. Samanın 20 kuruştan 70 kuruşa kadar çıkması, yem ve diğer girdilerin de sürekli artış göstermesi üreticiyi kara kara düşündürmektedir. Ayrıca üretilen süte düşük fiyat verilmesi yüzünden süt inekleri kesime gönderilmektedir.

Yine, bu yıl hayvan ithalatı yapılmamasına rağmen Suriye'den ülkemize kaçak koyun sokulduğu ve Türkiye'nin çeşitli bölgelerine sevk edildiği hususu da endişe uyandırmaktadır.

Bu çerçevede; hayvan yetiştiricilerinin vadesi gelen kredi borçlarının, yaşanan olumsuz gelişmeler ve sektörden muhtemel kopuşlar da dikkate alınarak ertelenmesine, besicilere verilen hayvan başına 300 lira et desteği ile süt teşvik priminin de artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bilgiler ışığında;

SORU 1) Hayvancılıkta yaşanan bunca sorun gündemdeki yerini korurken ithalata gerek olmadığı ve yeniden hayvan ihracatı yapılacak konuma gelindiği fikrini hala savunuyor musunuz?

SORU 2) Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta kötü gidişin önüne geçebilmek için neler yapmayı düşünüyorsunuz?

SORU 3) Yaklaşan Kurban Bayramı öncesi yurda kaçak olarak sokulan koyunlarla ilgili olarak Bakanlığınızca herhangi bir hukuki işlem başlatılmış mıdır?

SORU 4) Hayvan yetiştiricilerinin vadesi gelen kredi borçlarının ertelenmesini düşünüyor musunuz?

SORU 5) Hayvan başına 300 lira et desteğini yeterli buluyor musunuz? Bu konuda ve süt teşvik priminin artırılması hususunda yürütmekte olduğunuz bir çalışma var mıdır?

SORU 6) Ot ve saman ithalatına son vermek ve yerli üreticiye sahip çıkmak amacıyla almayı düşündüğünüz tedbirler nelerdir?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Bakanlığımızca, hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğin artırılmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir. Hayvancılığı geliştirmek, üretimi, verimi ve kaliteyi yükseltmek, uygulanan politikaların etkinliğini sağlamak, sektörün öncelikli problemlerinin çözümüne katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve kayıtların güncellenmesini sağlamak amacıyla; anaç sığır-manda, damızlık koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan arı işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme uygulamaları yapılmaktadır.

Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2012 yılsonu itibariyle destek miktarının 2,2 Milyar TL'yi bulması beklenmektedir. Hayvancılığın toplam destek içerisinde payı 2002 yılında %4,4 iken, 2012 yılında %28'e ulaşmıştır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullandırılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Bu kapsamda; süt sığırcılığı, büyükbaş hayvan besiciliği, damızlık etçi sığır yetiştiriciliği, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği (sığır-manda) ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği (koyun-keçi) konularında yatırım yapacak üreticilere faizsiz kredi kullandırılmaya başlanmıştır. Uygulamanın başlamasından 2012 yılı Kasım ayı sonuna kadar, Ziraat Bankası ve Tarım kredi Kooperatifleri tarafından, toplam 6,7 Milyar TL faizsiz kredi kullandırılmıştır.

2012 yılında da, damızlık et ve süt sığır yetiştiriciliği, düve yetiştiriciliği ile küçükbaş yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar için %100 faiz indirimine devam edilmiştir. Diğer hayvansal üretim konularında ise kredi türüne göre %25-50 arasında faiz indirimli kredi kullandırılmaktadır.

2011 yılında başlatılan besi desteği 2012 yılında da devam etmektedir. 2011 yılında ilk altı ayda uygulanan destekleme, 2012 yılında tüm yıl boyunca uygulanmakta ve hayvan başına 300 TL destek ödenmektedir. Etçi damızlık ırklara ise hayvan başına 350 TL ödeme yapılmaktadır. Besi desteği 2013 yılında da devam edecektir.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli destek verilmekte olup, bu kapsamda üreticilere; yem bitkisi desteği, 2003 yılından itibaren mazot desteği, 2005 yılından itibaren kimyevi gübre desteği ve sertifikalı tohumluk destekleri verilmekte ve bu destekler ile üretim maliyetinin önemli bir kısmı karşılanmaktadır.

Ülkemizde kaliteli kaba yem üretiminin artırılabilmesi, hayvancılıkta arzu edilen gelişmenin temin edilebilmesi, verimliliğin, karlılığın sağlanabilmesi, silaj yapımının yaygınlaştırılması amacıyla kaliteli kaba yem üreten üreticilerimize 2000 yılından bugüne kadar destekleme verilmektedir.

Yem bitkileri desteklemeleri kapsamında 2000 yılında 53.855 hektar alan için 10.741 çiftçiye toplam 2,4 Milyon TL ödeme yapılmış iken, 2012 yılında 602.610 hektar alan için 189.277 çiftçiye 292,8 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Bugüne kadar yem bitkileri desteklemeleri kapsamında yaklaşık 5,8 Milyon hektar alanda 2 Milyon çiftçi için toplam 2,8 Milyar TL ödeme yapılmıştır.

Ayrıca, fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2012 yılı Kasım ayı itibariyle 2,3 Milyar TL destek ödenmiştir.

128

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Hayvancılık sektöründe kaba yem ihtiyacının karşılanması amacıyla mera ıslah çalışmalarına önem verilmiş olup, bugüne kadar toplam 4,5 Milyon dekar alanda mera ıslah çalışması başlatılmıştır.

Karma yem (etlik piliç yemi, yumurta yemi, besi yemi, süt yemi ve diğer yemler) üretimimizde ise son yıllarda artışlar görülmektedir. 2009 yılında 9,5 Milyon ton olan karma yem üretimimiz, 2011 yılında 13,1 Milyon tona ulaşmıştır.

Bakanlığımızca hayvancılığa sağlanan destekler ve yürütülen çalışmalar sonucunda; 2002-2011 döneminde,

- Büyükbaş sayısı %27,5 artarak 9,8 Milyon baştan 12,5 Milyon başa,
- Keçi sayısı %7,3 artarak 6,7 Milyon baştan 7,3 Milyon başa,
- Toplam küçükbaş sayısı %1,25 artarak 31,9 Milyon baştan, 32,3 Milyon başa çıkmıştır.

Hayvansal üretimde ise aynı dönemde;

- Süt üretimi %79,1 artarak 8,4 Milyon tondan 15,1 Milyon tona,
- Et üretimi %84,7 artarak 421 Bin tondan 777 Bin tona,
- Sığır başına ortalama süt verimi %70 artarak 1.705 lt/yıl'dan, 2.899 lt/yıla,
- Sığırdaki ortalama et verimi %36,4 artarak 184 kg'den 251 kg'ye,
- Hayvansal hasıla ise %214 artarak 5,9 Milyar dolardan, 18,5 Milyar dolara çıkmıştır.

Yürütülen çalışmalar ve sağlanan destekler sonucunda, büyükbaş hayvancılık işletmelerinde ölçek büyüklükleri önemli oranda artmış, işletmelerin profesyonelleşmesine katkı sağlanmıştır. 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı; 2002 yılında 4.300 iken, 2012 yılında %548 artışla 27.865'e yükselmiştir. Soykütüğü ve Önsoykütüğüne kayıtlı işletme ve hayvan sayısı; 2002 yılında 238 Bin işletmede 943 Bin baş hayvan iken, 2012 yılında 1 Milyon işletmede 6,5 Milyon baş hayvana ulaşmıştır.

Kişi başı et ve süt üretiminde de önemli artışlar yaşanmıştır. 2002-2010 döneminde;

- Kişi başı süt üretimi; Dünya'da %8,2 artarken, AB'de %4,7 azalmıştır. Ülkemizde ise aynı dönemde %50,8 artış yaşanmıştır.
- Kişi başı et üretimi; Dünya'da %9,1 artarken, AB'de %6,3 azalmıştır. Ülkemizde ise aynı dönemde %72,1 artış yaşanmıştır.

Ülkemiz et piyasasında meydana gelen fiyat dalgalanmalarının önüne geçilebilmesi, halkımızın beslenmesine katkı sağlanması, yetiştiricilerimizin besilik hayvan materyali ihtiyacının karşılanması ve ülke hayvancılığının geliştirilmesi amacıyla sığır eti (Karkas), kasaplık ve besilik sığır ve koyun ithalatına izin verilmiştir. Yapılan ithalat piyasalarda olumlu etki doğurmuş ve et fiyatlarında düşüş sağlanmıştır.

Gümrük vergisi oranları 30.10.2012 tarihinde karkas ette %100'e ve kasaplık canlı hayvanda %40'a çıkartılmıştır.

Ülkemiz tarafından ihtiyaçlar çerçevesinde önceki yıllarda da canlı hayvan, et ve damızlık ithalatı yapılmıştır. Bu kapsamda ilk hayvan ithalatı 1925 yılında yapılmış olup, 1935 yılında da devam etmiştir. 1986-1996 yılları arasında toplam 232 Bin ton et, 1,4 Milyon baş kasaplık hayvan ve 267 Bin baş damızlık ithal edilmiştir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

28 Ağustos 2012 tarih 2012/3570 sayılı ve 07 Ekim 2012 tarih 2012/3789 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile 81 ilimizde, 01 Ocak 2012 tarihinden 28 Ağustos 2012 tarihine kadar; sel-su baskını, fırtına, aşırı yağış, aşırı kar yağışı, dolu, don, kuraklık, yıldırım düşmesi ve hortum afetlerine maruz kalan ve bu afetler sebebiyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları %30 ve daha fazla zarar gören gerçek veya tüzel kişi üreticilerin düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları 1 yıl ertelenmiştir.

Ülkemizde 2011-2012 döneminde kışın sert ve uzun geçmesi, ilkbahar yağışlarının bazı bölgelerde yetersiz olması, özellikle Orta Anadolu Bölgesinde kuraklık yaşanması ve Doğu Anadolu Bölgesinde kış şartlarının sert geçmesi, bitkisel üretimde bazı ürünlerde üretimin düşmesine neden olmuş, çayır ve mera alanlarında ot boyları beklenen seviyelere ulaşmamış ve bitkiler erken kurumuştur. Ayrıca, hayvan sayısındaki artış nedeniyle yem bitkilerine olan talep artmıştır.

Saman fiyatları ile ilgili olarak; 09.08.2012 tarih ve 28379 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bitki Karantinası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” gereğince Ülkemize sap, saman, ot ve yaprak ithalat yasağı kaldırılmış olup, 02.09.2012 tarih ve 28399 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ithalat rejimi kararındaki değişiklik ile gümrük vergileri düşürülmüştür. Yapılan ithalat, piyasalarda olumlu etkiye sebep olmuş ve perakende sap, saman, ot ve yaprak fiyatlarında düşüş gerçekleşmiştir.

13 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe giren 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile canlı hayvan ve hayvansal ürün kaçakçılığı ile ilgili caydırıcı önlemler alınmıştır. 5996 sayılı Kanun gereği kaçak getirilen canlı hayvan ve ürün sahipleri hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre işlem yapılmak üzere savcılığa suç duyurusunda bulunulmakta, kaçak olarak yurda girdiği tespit edilen canlı sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçiler en yakın kesimhanede kestirilerek mülkiyeti kamuya geçirilmektedir.